

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 3911

**SPRAWOZDANIE
KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH
ORAZ KOMISJI GOSPODARKI**

- o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 3059),**
- o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o kredycie konsumenckim (druk nr 3063)**

Sejm na 80 posiedzeniu w dniu 22 lipca 2004 r. - zgodnie z art. 39 ust. 2 Regulaminu Sejmu - skierował powyższe projekty ustaw do Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Gospodarki w celu rozpatrzenia.

Komisje Finansów Publicznych oraz Gospodarki po rozpatrzeniu tych projektów ustaw na posiedzeniach w dniach: 24 sierpnia 2004 r. i 14 kwietnia 2005 r.

wnoszą:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Komisja - zgodnie z art. 43 ust 3 Regulaminu Sejmu - przedstawia na żądanie wnioskodawcy, następujące wnioski mniejszości:

- 1) odrzucić projekt ustawy;
- poseł A.Olechowska**

2) w art. 1 § 2¹ nadać brzmienie:

„§ 2¹. Maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może być wyższa niż czterokrotność wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne).”;

- poseł **K.Skowrońska**

3) w art. 6 wyraz „6” zastąpić wyrazem „12”;

- poseł **K.Skowrońska**

Warszawa, dnia 14 kwietnia 2005 r.

Przewodniczący
Komisji Gospodarki

Zastępca Przewodniczącego
Komisji Finansów Publicznych

(-) Adam Szejnfeld

(-) Wiesław Ciesielski

Sprawozdawca

(-) Aldona Michalak

Projekt

USTAWA
z dnia ..... 2004 r.

o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1.

W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.²⁾) w art. 359 po § 2 dodaje się § 2¹-2³ w brzmieniu:

„§ 2¹. Maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne).

§ 2². Jeżeli wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne.

§ 2³. Postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych, także w razie dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach (Dz.U. z 2001 r. Nr 120, poz. 1300, z 2002 r. Nr 216, poz. 1824 oraz z 2003 r. Nr 217, poz. 2124) uchyla się art. 18.

Art. 3.

W ustawie z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 100, poz. 1081, z 2003 r. Nr 109, poz. 1030 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 162, poz. 1693) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

---

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach, ustawę z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim i ustawę z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147, Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99; z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321, Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464, Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388, Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646, Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983, Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592, Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783 oraz z 2005 r. Nr 48, poz. 462.

a) w ust. 1:

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) o wysokości większej niż 80 000 zł albo równowartości tej kwoty w innej walucie niż waluta polska; wartość waluty obcej oblicza się według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski dla danej waluty, obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień zawarcia umowy,”

- uchyla się pkt 2,

b) w ust. 2 uchyla się pkt 3 i 3a;

2) w art. 4:

a) w ust. 2 w pkt 12 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 13 w brzmieniu:

„13) informację o rocznej stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz warunki jej zmiany, a także informację o innych kosztach ponoszonych przez konsumenta w związku z niewykonaniem przez niego zobowiązań wynikających z umowy, w tym o kosztach upomnień lub wezwań do zapłaty, kosztach sądowych i postępowania egzekucyjnego.”

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadkach gdy kredytodawca nie doręcza konsumentowi egzemplarza umowy w chwili jej zawarcia jest obowiązany wręczyć konsumentowi niepodpisany informacyjny egzemplarz umowy odpowiadający jej treści. Kredytodawca jest obowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy, doręczyć konsumentowi podpisany przez strony egzemplarz umowy.”

3) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

„Art. 7a. Łączna kwota wszystkich opłat, prowizji oraz innych kosztów związanych z zawarciem umowy o kredyt konsumencki, z wyłączeniem udokumentowanych lub wynikających z innych przepisów prawa kosztów, związanych z ustanowieniem, zmianą lub wygaśnięciem zabezpieczeń i ubezpieczeń (w tym kosztów ubezpieczenia spłaty kredytu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 4), nie może przekroczyć 5% kwoty udzielonego kredytu konsumenckiego.”

4) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. Kto, zawierając z konsumentem umowę o kredyt konsumencki, pobiera korzyści majątkowe przewyższające wysokość odsetek maksymalnych określonych przez ustawę lub zastrzega sobie pobieranie tych korzyści, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”

5) w załączniku do ustawy w części I ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W celu obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania uwzględnia się należności w wysokości z dnia zawarcia umowy, w tym opłaty, prowizje i koszty związane z udzieleniem kredytu, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 5 i 7, koszty ponoszone przez kredytobiorcę na podstawie odrębnych przepisów, związane z zabezpieczeniem ryzyka kredytu

towego, w tym koszty ustanowienia hipoteki, zastawu rejestrowego, ubezpieczenia kredytu, ubezpieczenia składników majątkowych związane z udzieleniem kredytu, opłaty za udzielenie pełnomocnictwa do rachunku bankowego, oraz koszty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3.”.

Art. 4.

W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz.U. Nr 197, poz. 1661 oraz z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 191, poz. 1956 i Nr 243, poz. 2442) w art. 16 w ust. 1 w pkt 1 dodaje się lit. i w brzmieniu:

„i) art. 18a ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 100, poz. 1081, z 2003 r. Nr 109, poz. 1030 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1693 i Nr ..., poz. ...).”.

Art. 5.

Przepisy ustawy stosuje się do czynności prawnych dokonywanych po jej wejściu w życie.

Art. 6.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Jarosław Pietras

Sekr.Min.JP/1304 /DP/2005/gg

Warszawa, dnia 28 kwietnia 2005 r.

Pan
Mieczysław Czerniawski
Przewodniczący Komisji
Finansów Publicznych
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Druk nr 3059) oraz poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o kredycie konsumenckim (Druk nr 3063) zawartych w sprawozdaniu Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Gospodarki (Druk 3911), wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonymi projektami ustaw (FPB-150-422-04), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Przedmiot projektowanych przepisów, zawartych w art. 1 projektowanej ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw, nowelizujących postanowienia ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny w zakresie art. 359, nie jest objęty zakresem prawa wspólnotowego.
- II. Projektowany przepis, zawarty w art. 2 projektowanej ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw, uchyla art. 18 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach. Proponowane rozstrzygnięcie legislacyjne podyktowane jest koniecznością zapewnienia spójności proponowanych w art. 1

rozwiązań prawnych. Przedmiot projektowanej regulacji, w zakresie objętym przepisem art. 2 projektowanej ustawy, nie jest objęty zakresem prawa wspólnotowego.

- III. Projektowane przepisy, zawarte w art. 3 projektowanej ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw, zmieniające postanowienia ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim, wymagają analizy odnoszącej się do każdej proponowanej zmiany.

W zmianie 1a) tiret pierwszy dotyczącej art. 3, proponuje się zastąpienie obecnego brzmienia przepisu art. 3 ust. 1 punkt 1. Przedłożona zmiana jest niezgodna z prawem wspólnotowym, ponieważ stoi w sprzeczności z brzmieniem przepisu art. 2 ust. 1 punkt f Dyrektywy Rady 87/102/EWG z dnia 22 grudnia 1986 r. w sprawie harmonizacji ustaw i przepisów wykonawczych Państw Członkowskich dotyczących kredytów konsumenckich. Zakres wyłączeń został w dyrektywie określony w sposób precyzyjny. Zgodnie z brzmieniem cytowanego przepisu dyrektywy, postanowienia dotyczące kredytów konsumenckich nie odnoszą się do pożyczek o wartości poniżej 200 Euro (w przeliczeniu na waluty krajowe). Projektowana zmiana wykracza poza postanowienia prawa wspólnotowego, ponieważ wprowadza obowiązek stosowania postanowień ustawy do pożyczek poniżej tej sumy.

W zmianie 1 punkt a) tiret drugi proponuje się również uchylenie punktu 2 przepisu art. 3 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim. Przedłożona propozycja jest niezgodna z prawem wspólnotowym, ponieważ brak przedmiotowego przepisu spowoduje sprzeczność z postanowieniami zawartymi w przepisie art. 2 ust. 1 punkt g) Dyrektywy 87/102/EWG. Niezgodność tego rozstrzygnięcia legislacyjnego polega na objęciu przepisami ustawy o kredycie konsumenckim umów o kredyt, których termin spłaty nie przekracza trzech miesięcy.

W zmianie 1 punkt b) wprowadza się również propozycję zapisu polegającą na uchyleniu punktów 3 i 3a w ust. 2 art. 3 ustawy o kredycie konsumenckim. Proponowana zmiana jest niezgodna z prawem wspólnotowym, ponieważ wyeliminowanie z ustawy o kredycie konsumenckim przedmiotowych przepisów spowoduje sprzeczność z postanowieniami zawartymi w przepisie art. 2 ust. 1 punkt a) Dyrektywy 87/102/EWG. Ta propozycja legislacyjna nie może być zaakceptowana z uwagi na fakt, iż w prawie wspólnotowym, umowy kredytowe mające na celu

finansowanie uzyskania lub zachowania prawa własności gruntu albo istniejącego lub planowanego budynku oraz umowy kredytowe mające na celu finansowanie renowacji lub modernizacji budynków nie podlegają postanowieniom Dyrektywy 87/102/EWG.

- IV. Zmiana 2 punkt a) dotyczy przepisu art. 4 ustawy o kredycie konsumenckim. Proponuje się wprowadzenie w ust. 2 art. 2 punktu 13 dotyczącego informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz warunki jej zmiany. Zmiana wykracza poza zakres informacji przewidziany w przepisie art. 4 Dyrektywy 87/102/EWG. Ta sama uwaga dotyczy również zmiany 2 punkt b) w zakresie przepisu art. 4 ust. 5 ustawy o kredycie konsumenckim, gdzie nakłada się na kredytodawcę obowiązek dostarczenia podpisanego egzemplarza umowy w terminie 7 dni od daty jej zawarcia. Postanowienia Dyrektywy 87/102/EWG nie wymagają tego typu obowiązków, jednakże z uwagi, iż przepisy te mają charakter harmonizacji minimalnej, państwa członkowskie mogą, w celu ochrony praw konsumenckich, nałożyć na kredytodawców wymagania bardziej rygorystyczne. Stanowi o tym przepis art. 15 Dyrektywy 87/102/EWG oraz przepis art. 153 TWE. Należy jednak rozważyć, czy obciążenia te są proporcjonalne w stosunku do zamierzonych celów legislacyjnych.
- V. Dodatkowe obowiązki, niewskazane w Dyrektywie 87/102/EWG, wprowadzają również zmiany 3 (ograniczenie łącznej kwoty wszystkich opłat, prowizji oraz innych kosztów związanych z zawarciem umowy o kredyt konsumencki do 5% kwoty udzielonego kredytu), 4 (przepis karny), oraz 5 (rozszerzenie elementów kalkulacyjnych przy obliczaniu rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania). W związku z tymi założeniami legislacyjnymi należy powtórzyć argumentację wskazaną wyżej. Obowiązki kreowane projektowanymi przepisami nie są wprowadzone bezpośrednio przez Dyrektywę 87/102/EWG wymagane, ale wprowadzenie ich, jeśli ma na celu poprawę ochrony prawnej konsumentów, nie może być uznane za sprzeczne z prawem wspólnotowym.
- VI. Przedmiot postanowień zawartych w przepisach art. 4, 5 i 6 projektowanej ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw nie jest objęty przepisami prawa Unii Europejskiej.
- VII. **W konkluzji stwierdzam, iż projektowane przepisy zawarte w sprawozdaniu Komisji Finansów Publicznych oraz Gospodarki (Druk 3911) w zakresie art. 1 i 2,**

4, 5 i 6 ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw, są nieobjęte przepisami prawa wspólnotowego, natomiast w przypadku postanowień art. 3 zmiana 1 jest niezgodna z prawem wspólnotowym, zaś zmiany 2, 3, 4 oraz 5, mimo, że wykraczają poza zakres przewidziany prawem wspólnotowym, nie są z nim sprzeczne.

Z poważaniem,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Pietru'. The signature is written in a cursive style with a large initial 'P'.

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Adam Szejnfeld
Przewodniczący Komisji Gospodarki
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej